

Принята
педагогическим советом
протокол № 1
от «26» 08 2021г.

Утверждена
Заведующей МБДОУ №4
Ка Казакова Н.А.
Введена в действие приказом
№ 60 от «26» 08 2021 г.

Рабочая программа
воспитателя по обучению татарскому языку
муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения
детского сада комбинированного вида № 4 «Ляйсан»
Бугульминского муниципального района Республики Татарстан
на 2021-2022 учебный год

Разработчик:
воспитатель
по обучению татарскому языку
Козлова А.Ф.

г. Бугульма, 2021 г.

ЭЧТӨЛӨК

I НЧЕ БҮЛӨК. Максатчанлык (целевой)

1. Аңлатма язуы.	2
1.1 Программаның максаты һәм бурычлары.....	3
1.2 Программа принциплары.....	4
1.3 Программа үзлөштерүдә көтелгән нәтижеләр	5
1.4 Ел ахырына үзлөштерелергә тиешле сүзләр һәм белем.....	9

II НЧЕ БҮЛӨК. Эчтөлөклә (содержательный)

2.1 Комплекслы - тематик планнаштыру.....	10
2.2 Этнокультура өлеше планы (ЭРС)	38

III НЧЕ БҮЛӨК. Оештыру (организационный)

3. Белем бирү һәм режим вакытында уен эшчәнлегә сеткасы.	41
3.1 Материал-техник база.	41
3.2 Методик ярдәмлекләр.....	45
3.3 Диагностика.	47
4. Файдаланылган әдәбият.....	50

1. АҢЛАТМА ЯЗУЫ.

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законнда һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт белем бирү стандарты”на нигезләнеп төзелде:

- 29.12.2012 елдан № 273-ФЗ «Россия Федерациясенең белем бирү турында» Федераль законы;

- Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);

- СанПиН 2.4.1.3049-13 «Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының эш шартларын, режимын оештыру буенча санитар-эпидемиологик таләпләр» раслау турында Россия Федерациясе баш дәүләт табибы 2013 ел 15 май 26 нчы номерлы боерыгы;

- “Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру” (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 ел 30 август 1014 нче номерлы боерыгы);

- Татарстан Республикасының 2013 ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;

-“Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында Татарстан Республикасы Законы” 08.07.1992 ел № 1560 – XII (ред. 03.03.2012г.)

- Федераль дәүләт белем бирү стандартына нигезлэнгән “Туудан мәктәпкә кадәр” балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирүнең үрнәк программасы, Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева мөхәррият астында, Мозаика-синтез, Мәскәү, 2015 ел, 3-нче басма

- Муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учрежденияс катнаш төрдәге 3бнчы “Очкынкай” балалар бакчасының төп гомум белем бирү программасы турында нигезләмәсе; приказ № 132 от 31 августа 2016г.

-З.М.Зарипова, Р.С.Исаева, Р.Г.Кидрячева Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы.

Эш программасы өч бүлектән (максатчанлык, эчтәлекле, оештыру) тора, белем бирү өлкәләре буенча куелган бурычларны күздә тоталар. Эш программасы шушы законнарда туры китереп эшкәртелгән.

З.М.Зарипованың “Татарча сөйләшәбез” Казан:Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшр., 2012 ел, дип аталган методик комплекты балалар бакчасында эшләүче тәрбиячеләргә кулланма буларак тәкъдим ителә. Комплектка, балаларның яшь үзгәртеп аларына карап, методик кулланма, күрсәтмә һәм таратма эсбаплар, аудио- һәм видеоматериаллар, балалар өчен эш дәфтәрләре туплап бирелде. Методик комплеклар өч яшь төркеме (уртанчылар, зурлар, мәктәпкә эзерлек төркемнәре) өчен эзерләнә, һәм аларның барысы да “Татарча сөйләшәбез” дип исемләнә. Бүгенге социалингвистик ситуациядә һәм гомуми белем

бирүнең федераль дәүләт стандартлары тормышка ашу кысаларында рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәтү буенча яңа укыту-методик кулланмалар эшләү зарурлыгы килеп басты.

Билгеле булганча, телгә өйрәтүнең максаты жәмгыять тарафыннан куелган социаль заказ белән билгеләнә. Татарстан Республикасының белем бирү системасына куйган төп бурычы – ижади фикерләүче, инициативалы, ижтимагый тормышта актив катнашучы, белемле, ике дәүләт һәм чит телләрдә дә иркен сөйләшеп аралашучы шәхес тәрбияләү.

Рус телле балаларга татар теле өйрәтү максаты кинқырлы һәм ул берничә аспекттан тора: танып белү, үстерү, тәрбия, белем бирү.

Балаларның татар теле буенча лексик, грамматик күнекмәләре филологик белемнәр суммасы дәрәжәсендә генә калмыйча, ә сөйләм эшчәнлегенең барлык төрләрендә дә аралашуда кулланырлык дәрәжәгә житүе зарур. Ягъни, балалар, нинди дә булса сүзне, я грамматик категорияне тану, аеру, аңлау, тәржемә итү дәрәжәсендә генә түгел, аларны аралашу максатында мөстәкыйль кулланырлык дәрәжәдә өйрәнергә тиешләр. Шул вакытта гына татар телен дәүләт теле буларак өйрәнү бурычы үтәлә.

Баланың сөйләм эшчәнлегә төрләре буенча түбәндәге белемнәргә ия булуы күздә тотыла:

- өйрәнелгән эчтәлек нигезендә әңгәмәдәшен белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү;
- программада күрсәтелгән темалар буенча тәрбияченең сорауларына җавап һәм сораулар куя белү;
- бирелгән үрнәк диалоглар буенча охшаш диалоглар төзү, әңгәмәдә катнаша алу;
- терек схемалар кулланып, ситуация буенча әңгәмә коры белү.

1.1. Программаның максаты һәм бурычлары.

Программаның максаты – рус телле балаларда татар теленә карата кызыксыну уяту, төрле уеннар, информацион коммуникатив технологияләр аша узара аралашу күнекмәләре булдыру.

Бурычлары:

1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртүгә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләм белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Темалар бер-берсенә бәйләнешле итеп, балаларның яшь үзгәрешләрен искә алып сайланды. Белем бирү эшчәнлекләренең темасы катлауландырылып, кабатлана бара, алар баланың сөйләм телен камилләштерү максатын күздә тотып төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренең эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән. Татар теле шогыльләре атнага өч тапкыр

уткәрелә: ике тапкыр төркемчәләргә бүлеп, өченче шөгиль төркем белән. Шөгильләр уртанчылар төркемдә 20мин., зурлар төркемдә 25мин., мәктәпкә эзерлек төркемдә 30 минут алып барыла.

Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты программасынын белем бирү өлкәләре:

1. Социаль коммуникатив үсеш – балаларны әйләнә – тирә мөхит белән таныштыру (үзе, гаиләсе, бакча, шәһәре, республика, төрле милләтләр, һөнәр ияләре, балалар язучылары), сюжетлы – рольле уеннар.
2. Танып –белүүсешә - балаларның ел фасыллары, табигать күренешләре турында белемнәрен киңәйтү, тасфирлау хикияләре төзәргә өйрәтү, дидактик уеннар.
3. Сөйләм үстерү үсешә–сүзле уеннар, дидактик уеннар,сүзлек өстендә эш, өйрәнелгән эчтәлек нигезендә әңгәмәдәшәң белән контакт урнаштыра, сорау куя, жавап бирә, кире кага, раслий белү; программада күрсәтелгән темалар буенча тәрбияченәң сорауларына жавап бирү һәм сораулар куя белү; үстерешле диалоглар төзү, әңгәмәдә катнаша алу; терәк схемалар кулланып, ситуация буенча әңгәмә кора белү.
4. Нәфис – нәфасәти үсеш–жырлы – биюле уеннар, халык бәйрәмнәре, әкиятләренә сәхнәләштерү, халык аваз ижатын өйрәтү.
5. Физик үсеш – физкультура, сәламәтләндрерү эшләре: ял минутлары, хәрәкәтле уеннар, эшчәнлекне сәламәтләндрә саклауга якын килеп оештыру (эшчәнлекнең барышынын төрлеләге).

Гомуми белешмә:

Балалар бакчасында :

- 2 уртанчылар төркеме
- 3 зурлар төркеме (2 спец.төркеме)
- 2 мәктәпкә эзерлек төркеме

1.2. Эш программасынын принциплары.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга эзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренәң үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбиячә сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларнын диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларнын тирә-юньне танып белүенәң төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларынын бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы:аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегенә өчен материаллар).
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмлелек күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.

1.3. Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр Уртанчылар төркеме(4-5 яшь)“Минем өем” проекты Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары.

1. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң якын кешеләре, уенчыклар, ашамлыклар хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү.
3. Тәрбияче әйткән сүзләренә, кыска фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү.
4. Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белү күнекмәләрен үстерү.
5. Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтару күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлегенә.

Лексик минимум – якынча 62 сүз.

“Минем өем” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләгенә уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбер исеменнән мәгънәсен аңлату һәм аларны дәрәс әйтү күнегүләре эшләү. Иң якын кешеләр (әти, әни, бабай, әби, малай, кыз), яраткан уенчыклар (туп, машина, курчак, эт, пәси куян, аю), ашамлыклар (алма, ипи, сөт, чәй) һәм саннар (бер, ике, өч, дүрт, биш) хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләренә аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлы белү күнекмәләрен булдыру. Алма бир. Мә, алма.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-Бу кем? – Бу әти.

-Бу нәрсә? – Бу туп.

Нинди? соравын аңларга, дәрәс җавап бирергә өйрәтү.

-Туп нинди? – Кечкенә.

-Машина нинди? – Матур.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-Бу нәрсә? – Бу туп.

-Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).

Тәрбияче әйткән сүзләргә, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап, үти белүләренә ирешү (мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал).

-Мә, куян. – Бир куян.

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләргә дәрәс, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләргә (әйе, юк) дәрәс кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтижеләре.

Ирешелгән нәтижеләр:

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап, үти белә.

Тәрбияче әйткән сүзләргә, кыска фразаларны кабатлап әйтә белә.

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белә.

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Татар телендә сөйләшү теләге бар.

Әйбер исемнәренә мәгънәсен аңлай һәм аларны дәрәс әйтә белә.

Гаилә, уенчылар, ашамлыктар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.

Өйрәнгән сүзләргә аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлай белә.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлай һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.

Тәрбияче әйткән сүзләргә, кыска фразаларны кабатлап әйтә. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап үти.

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны таба, күрсәтә белә.

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша белә, сүзләргә дәрәс, урынлы куллана.

Куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләргә дәрәс кулланырга белә.

Мин, син алмашлыкларын аңлай һәм урынлы куллана.

Кечкенә күләмле шигырьләр, жырлар белә.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

“Уйный – уйный үсәбез” проекты

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары

1. Тирә- юнь күзаллавын кинәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары, ашамлыклар темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белүләренә ирешү.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Боерык фигыльләрен сөйләмдә аңлап дәрәҗә куллана белү күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге.

Лексик минимум – якынча 45 сүз.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй жиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баеп, тулыландыру. (Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинка, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? сорауны аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәҗә җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрен ныгыту, урынлы куллану. (Әйе, юк)

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- Бу кызыл тәлинка.

“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләрен ныгыту (аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла), яңа боерык фигыльләрен (ки, сал) сөйләмдә аңлап дәрәҗә куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтиҗәләре.

Ирешелгән нәтиҗәләр:

Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белә.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта 107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана.

Боерык фигыльләрен сөйләмдә аңлап, дәрәҗә куллана.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй жиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә.

Раслаучы һәм инкаръ итүче сүзләрне аңлый, урынлы куллана.

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәс куллана.

Боерык фигуральнәсөйләмдә аңлап дәрәс куллана белә.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары.

1. Ашамлыклар, кыргыз хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру.
2. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
3. Диалогик һәм монологик сөйләмне үстерү.
4. Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә күнектерү.

Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлеге.

Лексик минимум – якынча 60 сүз.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр-йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла-җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлегә нәтижеләре.

Ирешелгән нәтижеләр:

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.

Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре бар.

Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.

“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана

шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сяхат”, “Мэктэп”, “Без экият яратабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрлө эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмэт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләрен бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрөс җавап бирә белә.

Фигыльләрне урынлы куллана.

Укыту методик комплектының эчтәлеге.

- Һәр проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:
- тематик план;
- эшчәнлек конспектлары;
- балалар һәм эти-эниләр өчен эш дәфтәрләре;
- аудиоязмалар;
- анимацион күренешләр;
- күрсәтмә, таратма материаллар;
- диагностик материаллар.
-

1.4. Ел ахырына үзләштерелергә тиешле сүзләр һәм белем

Мэктэпкәчә яшьтәге балаларның яшь үзгәрешләре буенча сүзлек запасы күләме 167 сүз. Яңа УМК балаларның көнүзгә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнән багырга, сүз һәм сүзтәзмәләрен төрле ситуацияләрдә кулланышка кертергә ярдәм итә.

№ п/п	Яшь аралы -гы	Актив (пассив) сүзләр	Сүз-ләр саны
1.	4-5 яшь	Актив сүзләр: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш. (49 сүз) Пассив сүзләр: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)	62 сүз
2.	5-6 яшь	Актив сүзләр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, ярагам, бар (38 сүз) Пассив сүзләр: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз)	45 сүз
3.	6-7 яшь	Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр, йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла, җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыим, укыйм, дәфтәр (58 сүз)	60 сүз

	Пассив сүзлэр: нэрсэ яратасың? (2 сүз)	
--	--	--

2.1 Комплекслы -тематик план

Уртанчылар төркөмө «минем өөм» проекты буенча комплекслы - тематик план

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыктар
- уенчыктар
- саннар

Атна дәвамында 20 шәр минутлык 3 уен эшчәнлегә режим мизгелләрдә үткәрелә

Вақыты	№ п/п	Тема	Актив (сөйләм үрнәге) сүзләр	Эш төрләре
Сентябрь	1.	“Минем гаиләм”	Актив сүзләр: эти, эни. Сөйләм үрнәге: исәнмесез, сау булыгыз.	1.Танышу. -2. Өй макетын (рәсемен) күрсәтү. 3.Тәрбияче рәсемнәр күрсәтә һәм әйтә: 4. Аудиоязма тыңлау. 5.Аудиоязманы тыңлау һәм кабатлау. 6. Уен “Тыңла, күрсәт, кабатла!” 7. Жыр.
	2.	“Малай, кыз”	Актив сүзләр: малай, кыз. Сөйләм үрнәге: бу кем? кем юк? исәнме.	1.Исәнләшү. 2. Дидактик уен “Бел!” 3. Аудиоязма тыңлау. 4. Дидактик уен “Кем юк?” 5. Аудиоязмага кушылып жырлау.
	3.	“ Мин һәм гаиләм”	Алда үтелгән темаларны кабатлау	1. Аудиоязманы тыңлау һәм кабатлау. 2. Дидактик уен “Кем юк?” 3. Жыр.
	4.	“Минем туганнарым”		1. Аудиоязма тыңлау. 2. Аудиоязмага кушылып жырлау. 3. Дидактик уен “Кем юк?”
	5.	“Әйдәгез, танышык”.	Актив сүзләр: мин (Оля, Саша), сау булыгыз исәнмесез. Сөйләм үрнәге: Син кем?	1.Уен ситуациясе “Әйдәгез, танышабыз”. 2.Сүзле уен “Исеменне жырлап әйт”. 3. Сүзле уен “Син кем?” 4. Сүзле уен “Мин малай. Мин кыз”. 5. Аудиоязмага кушылып жырлау.
	6.	“Таныш булык”	Алда үтелгән темаларны кабатлау	1. Уен ситуациясе “Әйдәгез, танышабыз”. 2. Сүзле уен “Мин малай. Мин кыз”. 3. Сүзле уен “Мин- Оля, син кем?”

Сентябрь				
	7.	“Эйдәгез, танышыйк”.	Актив сүз: исәнме.	1. Уен ситуациясе “Исәнләшәбез”. 2. Сүзле уен “Исеменне жырлап әйт”. 3. Сүзле уен “Син кем?” 4. Сүзле уен “Мин малай. Мин кыз”. 5. Аудиоязмага кушылып жырлау. 6. Дәфтәрдә эш. 1 нче бирем “Давайте знакомиться”
	8.	“Тату гаилә”	Сөйләм үрнәге: сау бул.	1. Өстәл театры. 2. Сүзле уен “Дустың белән исәнләш”. 3. Курчак белән уен “Мин малай, мин кыз”. 4. Дидактик уен “Кем юк?”
	9.	“Исәнме, Акбай. Сау бул, Мияу.”	Сөйләм үрнәге: исәнме, сау бул сүзләрен ныгыту.	1. Уен ситуациясе “Исәнләшәбез”. 2. Сүзле уен. “Дустың белән исәнләш”. 3. Сүзле уен. “Сау бул Акбай, сау бул Мияу”
	10.	“Минем дуслар”	Актив сүзләр: эт, песи. Сөйләм үрнәге: кем анда? кил монда.	1. Уен ситуациясе “Кем анда?” 2. Уен “Син кем?” 3. Жыр “Мин песи. Мин эт”.
	11.	“Минем дуслар”.		1. Уен “Син кем?” 2. Жыр “Мин песи. Мин эт”. 3. Дәфтәрдә эш. 2 нче бирем “Найди, обведи”.
	12.	“Бергәләп жырлыйбыз”	Кабатлау	1. Аудиоязмага кушылып жырлау.
Октябрь	1.	“Эйдәгез, дуслашыйк”.		Мультфильм “Эйдәгез дуслашыйк”.
	2.	“Әйе-юк”.	Актив сүзләр: әйе, юк, сау бул.	1. Аудиоязма, жыр тыңлау. Аудио (16 нчы кисәк) “Слушай - Тыңла!” 2. Аудиоязмага кушылып жырлау. 3. Уен “Әйе-юк”. 4. Уен “Хатаны төзәт!” 5. Уен “Дөрәс әйт”. 6. Тәрбияче балаларны чакыра:
	3.	“Кем юк”	Кабатлау	1. Дидактик уен. “Кем юк?” 2. Дидактик уен. “Хатаны төзәт”
	4.	“Әйе-юк”.		1. Уен “Әйе-юк”. 2. Уен “Хатаны төзәт!” 3. Уен “Дөрәс әйт”. 6. Тәрбияче балаларны чакыра
	5.	“Качышлы уйныйбыз”		Мультфильм “Качышлы уйныйбыз”.

Октябрь	6.	“Кем юк”	Кабатлау	1. Дидактик уен. “Кем юк?” 2. Дидактик уен. “Хатаны төзөт”
	7.	“Кунак килгән”	Актив сүзләр: эби, бабай.	1. Уен ситуациясе “Эби белән бабай кунакка килгән” 2. Уен “Бел, эйт!” 3. Аудиоязма тыңлау һәм рәсемнәрне күрсәтү. 4. Аудиоязма тыңлау һәм кабатлау.
	8.	“Кунак килгән”.		1. Уен “Бел, эйт!” 2. Уен: “Кил монда” 3. Дәфтәрдә эш. 3 нче бирем “Пригласи в дом” .
	9.	“ Кунаклар каршылыйбыз”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Эби белән бабай кунакка килгән” 2. Уен ситуациясе “Кунакларны өйгә чакыр” 3. Уен. “Кунклар белән сабуллашу”
	10.	“Әйдәгез, уйныйбыз”		1. Уен “Кем юк?” 2. Сүзле уен “Мин кемне уйладым?” 3. Сүзле уен “Мин сүз уйладым”.
	11.	“Безнең кунаклар”	Актив сүз: эйбәт. Сөйләм үрнәге: хәлләр ничек?	1. Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?” 2. Акбай һәм балалар арасында диалог. 3. Бармак уены “Таилә”.
Октябрь	12.	“Бергәләп уйныйк”	Кабатлау	1. Бармак уены: “Таилә” 2. “Бармак театры”
Ноябрь	1.	“Безнең кунаклар”.		1. Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?” 2. Мияу һәм балалар арасында диалог. 3. Бармак уены “Таилә”. 3. Дәфтәрдә эш. 4 нче бирем “Пальчиковая игра” .
	2.	“Шалкан әкияте”		Мультфильм “Шалкан әкияте”.
	3.	“Шалкан әкияте”	Кабатлау	1. Өстәл театры.
	4.	“Эби күчтәнәче”	Актив сүз: ипи. Сөйләм үрнәге: рәхмәт, мә.	1. Уен ситуациясе “Эби күчтәнәче”. 2. Эби Мияуга ипи муляжы бирә. 3. Диалог. 4. Дидактик уен “Эйткәнне күрсәт”. 5. Дәфтәрдә эш. 5 нче бирем “Угости хлебом” .
	5.	“Бабай күчтәнәче”.	Актив сүз: алма.	1. Уен ситуациясе “Бабай күчтәнәче”. Бабай алма алып килә. 2. Бабай Акбайга алма муляжы бирә. Аудио (27 нче кисәк) 3. Диалог.

Ноябрь				4. Дидактик уен “Өйткөнне күрсөт”. 5. Дидактик уен “Кәрзингә сал”. 6. Дәфтәрдә эш. 6 нчы бирем “Угости яблоком” .	
	6.	“Акбайны сыйлыйбыз”	Кабатлау.	1. Уен ситуациясе “Бабай күчтәнәче”. Бабай алма алып килә. 2. Уен ситуациясе “Әби күчтәнәче”. 3. Дидактик уен “Кәрзингә сал”.	
	7.	“Безнең кунаклар”		Мультфильм “Безнең кунаклар”.	
	8.	“ Сөт, чэй”	Актив сүзләр: чэй, сөт.	1.Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу чэй, сөт эчәләр”. 2.Аудиоязма тыңлау. 2. Аудиоязма тыңлау, кабатлау. 3.Аудиоязма тыңлау, рәсемнәрне күрсәтү һәм кабатлау. 4. Дәфтәрдә эш. 7 нче бирем “Найди пару” .	
	9.	“Чэй эчәбез”	Кабатлау.	1.Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу чэй, сөт эчәләр”. 2. Уен ситуациясе “Дустыңны сыйла”	
	10.	“Дустыңны сыйла”.	Актив сүз: мә, рәхмәт.	1. Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу бер-берсен сыйлыйлар”. 2.Уен ситуациясе “Акбай һәм Мияу балаларны чэй, сөт белән сыйлыйлар”. 3. Диалог. 4. Дәфтәрдә эш. 8 нче бирем “Найди рисунок и приклей” .	
	11.	“Рәхмәт әйт”.		1. Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу бер-берсен сыйлыйлар”. 2. Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу балаларны сыйлыйлар”. 3.Сүзле уен “Рәхмәт әйт”.	
	12.	“Дустыңны сыйла, рәхмәт әйт”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу бер-берсен сыйлыйлар”. 2.Уен ситуациясе “Акбай һәм Мияу балаларны чэй, сөт белән сыйлыйлар”. 3.Сүзле уен “Рәхмәт әйт”.	
	Декабрь	1.	“Песине сыйла”	Актив сүзләр: тәмле, кил монда.	1.Уен ситуациясе “Мияуны сыйла”. 2. Уен ситуациясе “Мияуны сыйлыйк”. 3.Диалог. 4. Сүзле уен “Тәмле алма”. 5. Аудиоязма тыңлау.

Декабрь	2.	“Кунак сыйлау”.	Актив сүз: утыр.	1. Аудиоюзма тыңлау. 2. Аудиоюзма тыңлау һәм жырлау. 3. Уен ситуациясе “Акбайны утырт”. 4. Уен ситуациясе “Кунак сыйла”.
	3.	“Тәмле ипи, тәмле сөт”	Кабатлау	1. Сүзле уен: “Тәмле ипи, тәмле сөт” 2. Уен ситуациясе “Кунак сыйла”
	4.	“Тәмле” кибетендә.		Мультфильм “Тәмле” кибетендә”.
	5.	“Кунакны ашат”.	Актив сүз: аша.	1. Уен ситуациясе “Мияу белән Акбайны ашат”. Тәрбияче Мияу белән Акбайны сыйлый. 2. Мияу белән Акбай балаларны сыйлый: 3. Уен ситуациясе “Иптәшене ашат!” 4. Дәфтәрдә эш. 9 нчы бирем “Угости”.
	6.	“Ипи”	Кабатлау	1. Уку “Писклявый мышонок и цепленок”
	7.	“Чэй табынында”.	Актив сүз: эч.	1. Уен ситуациясе “Мияу белән Акбайга чэй, сөт эчерт”. 2-3 тапкыр кабатлана. 2. Мияу белән Акбай балаларны сыйлый: 3. Уен ситуациясе “Иптәшене ашат!” 4. Дәфтәрдә эш. 10 нчы бирем “Угости чаем (молоком)”.
	8.	“Азат кунак чакыра”.		Мультфильм “Азат кунак чакыра”.
	9.	“Әйдәгез, чэй эчәбез”	Кабатлау	1. Мияу белән Акбай балаларны сыйлый: 2. Уен ситуациясе: “Чэй эчәбез”
	10-12			
Январь	1.	“Уенчыклар”.	Актив сүзләр: бир, туп. Сөйләм үрнәге: бу нәрсә?	1. Дидактик уен “Серле тартма”. 2. Сүзле уен “Мә, туп”. 3. Уен “Бир - мә”. 4. Дидактик уен “Тупны өлешләрден жый”.
	2.	32. “Зур – кечкенә”.	Актив сүзләр: зур, кечкенә. Сөйләм үрнәге: сикер.	1. Уен ситуациясе “Зур туп, кечкенә туп”. 2. Сүзле-хәрәкәтле уен “Зур, кечкенә”. 3. Уен ситуациясе “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп бир”. 4. Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” .
	3.	“Туп белән уйныйбыз”	Кабатлау	1. Уку: “Мяч- туп” 2. Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” .
	4.	”Күңел ачу кичәсе “Туган көн”.		1. Уен ситуациясе “Акбайны чакыр”. 2. Уен ситуациясе “Акбайга уенчык бүләк ит”.

Январь				3. Уен ситуациясе “Акбайны сыйла”.
				4. Бию. Татар халык бию коенэ Акбай белэн күмэк бию.
	5.	“Курчак кунакка килгән”	Актив сүзләр: матур, курчак.	1. Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2. Диалог. 3. Курчак балалар белэн таныша. 4. Сүзле уен “Курчакны макта!” 5. Жыр тыңлау.
	6.	“Алсуның туган көне”	Кабатау	1. Уен ситуациясе “Алсуны чакыр”. 2. Уен ситуациясе “Алсуны уенчык бүләк ит”. 3. Уен ситуациясе “Алсуны сыйла”.
	7.	“Уенчыклар кибете”.		1. Сюжетлы рольле уен “ Уенчыклар кибетендә”. 2. Уенчыклар турында үстерешле диалог. 3. Дәфтәрдә эш. 11 нче бирем “Найди и отметь”.
	8.	36. “Паркка сәяхәт”.		Мультфильм “Паркка сәяхәт”.
	9.	“Кибетгә”	Кабатлау	1. Эчтәлекле уен: “Кибетгә”
Февраль	1.	“Яңа уенчыклар”.	Актив сүзләр: куян, аю. Сөйләм үрнәге: нинди?	1. Дидактик уен “Серле тартма”. 2. Яңа сүзләр өстендә эш. 3. Дидактик уен “Нәрсә юк?” 4. Дидактик уен “Мин нинди уенчык турында уйладым?” 5. Сүзле уен “Бу уенчык нинди?” 6. Сюжетлы-рольле уен “Уенчыклар кибете”.
	2.	“Уйныйбыз”.		1. Дидактик уен “Нәрсә юк?” 2. Сүзле уен “Бу уенчык нинди?” 3. Сюжетлы-рольле уен “Уенчыклар кибете”. 4. Жырлы-биюле уен “Карусель”.
	3.	“Бергәләп уйныйбыз”	Кабатлау.	1. Уку: “На рыбалку” 2. Жырлы-биюле уен “Карусель”.
	4.	“Без уйнарга яратабыз”		1. Сүзле уен “Уйлап әйт!”. 2. Дидактик уен “Дөрәс әйт”. 3. Дидактик уен “Нәрсә зур, нәрсә кечкенә?” Зур, кечкенә уенчыклар кулланыла, зурлыгын билгелиләр. 4. Жырлы-биюле уен “Карусель”.
	5.	“Мияуга бүләк”		1. Аудиоязманы тыңлау һәм кабатлау. 2. Уен ситуациясе “Мияуны чакыр”. 3. Үстерешле диалог “Мияуга уенчык бүләк ит!”

Февраль	6.	“Карусельлэр эйлэнэ”	Кабатлау	1. Жырлы-биюле уен “Карусель”.
	7.	“Уенчыклар кибете”	Актив сүз: хэллэр ничек?	1. Сюжетлы-рольле уен «Уенчыклар кибете». Төрле зурлыктагы уенчыклар. Мияу сагучы ролендә. 3. Дәфтәрдә эш. 12 нче бирем “Подари Алсу игрушки”.
	8.	“Уенчыклар үпкәләгән”		Мультфильм “Уенчыклар үпкәләгән”.
	9.	“Уйныйбыз”	Кабатлау	1. Сюжетлы-рольле уен «Уенчыклар кибете”.
	10.	“Бүләкләр”.	Актив сүз: уйна.	1. Дидактик уен “Исемен дөрөс әйт - уйна”. 2. Уен ситуациясе “Иптәшең уенчык бир!” 3. Сүзле уен “Иптәшеңне уйнарга чакыр”.
	11.	“Уйна”.		1. Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”. 2. Дидактик уен “Мин кушканны үтә, әйт”. 3. Аудиоязма тыңлау.
	12.	“Уйнарга чакырабыз”	кабатлау	1. Сүзле уен “Иптәшеңне уйнарга чакыр”. 2. Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”. 3. Дидактик уен “Мин кушканны үтә, әйт”.
Март	1.	“Күңелле уеннар”		Мультфильм “Күңелле уеннар”.
	2.	“Уенчыклар юабыз”	Актив сүзләр: пычрак, чиста. Сөйләм үрнәге: ю.	1. Тәрбияче балаларга бер үк уенчык рәсеменәң пычрак һәм чиста вариантлары күрсәтелә: 2. Дидактик уен “Уенчык нинди?” (тәрбияче рәсемнәр күрсәтә). 3. Дидактик уен “Дөрөс әйт”. 4. Дидактик уен “Уенчыклар юабыз”.
	3.	“Уенчыклар юабыз”	Кабатлау	1. Ситуация тудыру: балалар белән уенчыклар юу
	4.	“Ю”.	Актив сүз: ю	1. Дидактик уен “Әйе, юк”. 2. Уен ситуациясе “Иптәшең уенчык юарга тәкъдим ит”. 3. Сүзле күнегү “Ю”. 4. Дәфтәрдә эш. 13 нче бирем “Отметь правильно”
	5.	“Акбай һәм Мияу мажаралары”.		Мультфильм “Акбай һәм Мияу мажаралары”.
	6.	“Уенчыклар юабыз”	Кабатлау	1. Ситуация тудыру: балалар белән уенчыклар юу 2. Дидактик уен: “Уенчык нинди”

Март	7.	“Саннар”.	Актив сүзләр: бер, ике, өч, дүрт, биш. Сөйләм үрнәге: ничә?	1.Дидактик уен “Тылсымлы тартма”. 2.Дидактик уен “Барысы ничә?” 3.Хәрәкәтле уен “Мин кушканны үтә!”
	8.	“Саннар”.		1.Бармак уены “Гаилә”. Бармак театры атрибутларын кулланып гаилә әгъзаларын әйтү. 2.Дидактик уен “Гаилә әгъзаларын санау”. Шул ук бармак уены үрнәгендә. 3.Дидактик уен “Кем юк? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дөрөс итеп сана”. 5.Дәфтәрдә эш. 14 нче бирем “Сосчитай, сколько яблок”.
	9.	“Санийбыз”	Кабатлау	1. Өйрәнелгән саннарны кабатлыйбыз
	10.	“Уйныйбыз да, санийбыз да”		1.Дидактик уен “Дөрөс итеп сана”. Бергәләшеп малайларны, кызларны, уенчыкларны санийлар. Биш кыз, биш малай. 2.Дидактик уен “Гаилә әгъзаларын сана. Кем юк?” 3.Хәрәкәтле уен “Туп”. 4.“Жырлап әйт!” 5.Жыр.
	11.	“Уенчыклар”		1.Мияу тартмага салып уенчыклар алып керә, балалар белән таныша. 2.Дидактик уен “Дөрөс әйт”. 3.Дидактик уен “Нәрсә юк?” 4.Дидактик уен “Уйлап әйт, ничә уенчык?” 5.“Жырлап әйт!”
	12.	“Бергәләп санийбыз”	Кабатлау	1.Дидактик уен “Дөрөс итеп сана”. Бергәләшеп малайларны, кызларны, уенчыкларны санийлар. Биш кыз, биш малай.
Апрель	1.	“Ничә уенчык?”		1.“Жырлап әйт!” 2.Жыр. 3.Дидактик уен “Ничә уенчык? Сана.” 4.Сюжетлы-рольле уен «Уенчыклар кибете”.
	2.	“Уйный-уйный санийбыз”		Мультфильм “Уйный-уйный санийбыз”.
	3.	“Уенчыклар санийбыз”		1.Сюжетлы-рольле уен «Уенчыклар кибете”. 2.Дидактик уен “Ничә уенчык? Сана.”
	4.	”Бергәләп уйныйбыз”		1.Дидактик уен “Бармак уены”. 2.Дидактик уен “Исәнме, сау бул”. 3.Дәфтәрдә эш. 15 нче бирем “Найди пару”.

Апрель	5.	“Кунак чакырабыз”.		1. Уен ситуациясе “Кунак чакыру”. Акбай белән Мияу бер-берсен кунакка чакырып сайлылар. 2. Дәфтәрдә эш. 16 нчы бирем “Угости”.
	6.	“Аю бездә кунакта”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Аю бездә кунакта” 2. Уку: “Аю- медведь”
	7.	“Күңелле ял итәбез”		Мультфильм “Күңелле ял итәбез”.
	8.	“Без татарча сөйләшәбез”		1. Уен ситуациясе: “Акбай белән Мияу кунакка килә”. Акбай белән Мияу уенчык рәсемнәрен алып керәләр. 2. Дидактик уен “Уенчык сорап ал”. 3. Дидактик уен “Бел, әйт, сана”.
	9.	“Күңелле уен”	Кабатлау	1. Дидактик уен “Бел, әйт, сана”. 2. Туплы уен.
	10.	“Бу өйдә кем яши?”		1. Уен ситуациясе: “Бу өйдә кем яши? Ул нинди?” 2. Сюжетлы-рольле уен “Акбай белән Мияу кунак чакыра”. 3. Аудиоязма тыңлау, кушылып жырлау. 4. Дәфтәрдә эш. 17 нче бирем “Найди, назови и обведи”.
	11.	“Без театр уйныйбыз”		1. Театральләштерелгән уен “Минем өем”. 2. Аудиоязма тыңлау, кушылып жырлау. 3. Татар халык көенә күмәк бию. Аудио (64 нче кисәк)
	12.	“Без татарча сөйләшәбез”	Кабатлау	1. Театральләштерелгән уен “Минем өем”. 2. Аудиоязма тыңлау, кушылып жырлау.
Май	1-8	Барлык үткән темалар буенчы йомгаклау дәресләре		

Зурлар төркеме
«уйный-уйный үсәбез» проекты буенча
Комплекслы-тематик план

- яшелчәләр
- ашамлыklar
- савыт- саба
- киёмнәр
- шәхси гигиена
- өй жиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”

- бэйрэм “Сабан туй”

Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 минутлык 1 белем бирү эшчәнлек оештырыла, 2 уен эшчәнлеге режим мизгелләрдә.

Вакыты	№ п/п	Тема	Актив (сөйләм үрнәге) сүзләр.	Эш төрләре
Сентябрь	1	“Минем өем”.		1. Дидактик уен “Өйдә кем яши?” 2. Уен ситуациясе “Әби белән бабай бездә кунакта”. 3. Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.
	2	“Кем юк?”		1. Аудиоязмага кушылып жырлау. 2. Дидактик уен “Кем юк?” Әти, әни, әби, бабай, кыз, малай, пәси, эт рәсемнәре кулланып оештырыла. 3. Дәфтәрдә эш. 1 нче бирем “Угости”. Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	3.	“Минем гаиләм”	Кабатлау	1. Бармак уены. 2. Жыр “Минем өем”
	4	“Шалкан” әкияте.		Мультфильм “Шалкан” әкияте.
	5	“Кишер үстерәбез”.	Актив сүз: кишер. Сөйләм үрнәге: нинди?	1. Сәхнәләштерелгән уен “Кишер үстерәбез”. 2. Сүзле уен “Мә, кишер”. 3. Дидактик уен “Сорап ал”. 4. Дидактик уен “Нинди кишер?”
	6	“Кишер басуы”	Кабатлау	1. Хәрәкәтле уен “Кишер жыябыз”
	7	“Куян күчтәнәче”.	Актив сүз: баллы.	1. Уен “Куян күчтәнәче”. 2. Уен ситуациясе “Балаларны сыйла”. 3. Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.
	8	“Баллы кишер”.		Мультфильм “Баллы кишер”.
	9	“Сыйланабыз ”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Куян кишер алып килгән”. 2. Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.

Сентябрь	10	“Серле кэрзин”.	Актив сүз: ничэ. Сөйлэм үрнөгө: сана.	1. Уен ситуациясе “Акбай күчтэнөчө” 2. Дидактик уен “Серле кэрзин”. 3. Устерешле уен “Ничэ, эйт”. 4. Уен ситуациясе “Сыйла”.
	11	“Сыйлыйбыз”		1. Дидактик уен “Серле кэрзин”. 2. Уен ситуациясе “Сыйла”. 3. Дэфтэрдэ эш. 2 нче бирем “Угости зайцев”. Эшчэнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	12	“Санарга өйрөнөбөз”	Кабатлау	1. Дидактик уен “Серле кэрзин”. 2. Уку: “Как котенок считать учился”
Октябрь	1	“Бар матур бакча”.		Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.
	2	“Серле янчык”.	Актив сүзлөр: суган, бэрэңге, 1-10 кадэр санау.	1. Дидактик уен “Серле янчык”. 2. Акбай, Мияу балалар белэн диалог оештыралар. 3. Дидактик уен. “Сана”. 4. Уен ситуациясе “Эби кунакка килгэн”.
	3	“Акбай кунакта”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Акбай кунакка килгэн”. 2. Акбай балалар белэн диалог оештыралар.
	4	“Серле кэрзин”.	Актив сүз: кыяр.	1. Уен ситуациясе “Бабай кунакка килгэн”. 2. Дидактик уен “Сана, ничэ кыяр?” 3. Уен ситуациясе “Сорап ал”. 4. Сүзле уен “Нинди?” 5. Дэфтэрдэ эш. 3 нче бирем “Огород”.
Октябрь	5	“Бар матур бакча”.		1. Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.
	6	“Безнең бакчада”	Кабатлау	1. Уку: “Как приготовить салат”
	7	“Без хезмэт яратабыз”.	Актив сүзлөр: кэбестэ, нинди?	1. Дидактик уен “Серле янчык”. 2. Сүзле уен “Ватык телефон”. 3. Сүзле уен “Нэрсэ, нинди, ничэ?” 4. Уен ситуациясе “Мин эйтэм, син күрсэт”. Эшчэнлекне интерактив тактада да оештырырга була. 4. Сюжетлы-рольле уен “Яшелчэлэр кибете”.
	8	“Яшелчэлэр кибете”.		1. Сюжетлы-рольле уен “Яшелчэлэр кибете”. 2. Дэфтэрдэ эш. 4 нче бирем “Сад”. Эшчэнлекне интерактив тактада да

			оештырырга була.
	9	“Яшелчэләр жыябыз”	Кабатлау 1.Эчтәлекле уен: “Яшелчә жыябыз”
	10	“Уйный-уйный эшлибез”.	1. Мультфильм “Уйный-уйный эшлибез”. 2.Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.
	11	“Төсләр дөнъясы”.	Актив сүзләр: кызыл, сары. Сөйләм үрнәге: сикер туп. 1.Уен ситуациясе “Акбай белән Мияуның төсле туплары”. Акбай: Туп сары. 2.Аудиоязманы тыңлау. 3.Аудиоязманы тыңлау, кабатлау. 4.Аудиоязманы тыңлау. 5.Аудиоязманы тыңлау, кабатлау. 6.Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау. 7.Дидактик уен “Нинди төс юк?” 8.Үстерешле уен “Мин нәрсә уйладым?” 9.Хәрәкәтле уен “Туп”.
	12	“Уйнарга яратабыз”	Кабатлау 1.Уен: “Кәбестә”
Ноябрь	1	“Төсләр дөнъясы”	Актив сүз: яшел. 1.Уен ситуациясе “Яшел туп”. 2.Дидактик уен “Нинди туп юк?” 3.Дәфтәрдә эш. 5 нче бирем “Слушай, найди, отметь”. Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була. 4.Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.
	2	“Юл мажаралары”.	Мультфильм “Юл мажаралары”.
	3	“Как ребята переходили дорогу”	Кабатлау 1.Уку: “Как ребята переходили дорогу”
Ноябрь	4	“Яшелчә салаты”	Актив сүз: кирәк, нәрсә кирәк? Сөйләм үрнәге: нинди? 1.Уен ситуациясе “Салат өчен нәрсә кирәк?” 2.Үстерешле уен “Нәрсә, нинди, ничә?”
	5	“Яшелчә ю”	Актив сүзләр: юа, су. 1. Уен ситуациясе “Яшелчә ю”. 2. Ситуатив күнегү “Яшелчә юабыз”. 3.Уен ситуациясе “Куянга яшелчә бир”. 4. Дәфтәрдә эш. 6 нче бирем “Кто что делает?” Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була.

	6	“Яшелчэлэр юабыз”		1. Ситуатив күнегү “Яшелчә юабыз”. 2. Уен ситауциясе: “Куянны сыйлыйбыз”
	7	“Кем эшләми, шул ашамый”		Мультфильм “Кем эшләми, шул ашамый”.
	8	“Яшелчэлэр кибете”		1. Сюжетлы-рольле уен “Яшелчэлэр кибете”.
	9	“Яшелчэлэр алабыз, кәрзиннәргә салабыз”	Кабатлау	1. Хәрәкәтле уен: “Яшелчэләр алабыз, кәрзиннәргә салабыз”
	10	“Уйныйбыз да, жырлыйбыз да”	Сөйләм үрнәге: нәрсә бар?	1. Жырлы-биюле уен “Кемгә, нәрсә кирәк?” 2. Жырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”
	11	“Уңыш бәйрәме”		1. Дидактик уен “Серле кәрзин”. 2. Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау. 3. Уен-эстафета “Уңыш жыябыз”. 4. Жырлы уен “Кемгә, нәрсә кирәк?”
	12	“Кемгә нәрсә кирәк?”	Ныгыту	1. Уен-эстафета “Уңыш жыябыз”. 2. Жырлы уен “Кемгә, нәрсә кирәк?”
Декабрь	1	“Ашамлыклар”	Актив сүзләр: аш, ботка.	Мы пришли в кафе. Давайте познакомимся с меню, что нам предлагают кушать. 1. Аудиоязманы тыңлау. 2. Аудиоязманы тыңлау, кабатлау. 3. Дидактик уен “Дәрәс күрсәт”. 4. Сюжетлы-рольле уен “Ашханә”. Уен шулай башка балалар белән дәвам итә. 5. Уен ситуациясе “Иптәшеңне сыйла”. Диалог шул үрнәктә “аша” сүзе кулланып кабатлана. 6. Аудиоязмадан жыр тыңлау, кушылып жырлау.
	2	“Ашханә”		1. Сюжетлы-рольле уен “Ашханә”. 2. Уен ситуациясе “Иптәшеңне сыйла”. 3. Аудиоязма тыңлау. 4. Дәфтәрдә эш. 7 нче бирем “Угости”. (Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була).
	3	“Ашханә”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Иптәшеңне сыйла”. 2. Эчтәлекле уен: “Ашханә”

Декабрь	4	“Аш бүлмәсе”		Мультфильм “Аш бүлмәсе”.
	5	“Аю кунакка килгән”		1.Үстерешле диалог “Кунак килгән”. 2.Уен ситуациясе “Аюны сыйла”. 3.Дидактик уен “Аю бүләкләре”.
	6	“Күчтәнәч”	Кабатлау	1.Уен ситуациясе: “Акбай белән Мияу күчтәнәч алып килгән”
	7	“Кибеттә”.		1.Сюжетлы рольле уен “Яшелчәләр кибете”. 3.Дәфтәрдә эш. 8 нче бирем “Раскрась рисунки”. Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	8	“Кем, нәрсә ярата?”		1. Өстәл театры “Кем, нәрсә ярата?”
	9	“Яшелчә ясыйбыз”	Кабатлау	1.Рәсем ясау: “Тәлинкәдә нәрсә бар?” 2. Ситуация: “Үз рәсеменң турында сөйлә”
	10	“Туган көн”	Актив сүзләр: кашык, тәлинкә.	1.Уен ситуациясе “Савыт – саба сайлыйбыз”. 2.Аудиоязманы тыңлау һәм кабатлау. 3.Сүзле уен “Тыңла, күрсәт, кабатла”. 6. Сүзле уен “Ватык телефон”. 7. Сүзле уен “Дөрәс әйт”. 8.Үстерешле диалог “Сорап ал”.
	11	“Курчак Алиягә булыш”		1. Сүзле уен “Ватык телефон”. 2.Уен ситуациясе “Савыт-саба ю”. 3.Дидактик уен “Курчак Алиягә булыш”. 4.Дәфтәрдә эш. 9 нчы бирем “Предложи медведям посуду”. Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	12	“Өч аю”	Кабатлау	1.Уку: “Три медведя”
	Январь	1	“ Өч аю”	
2		“Чэй табыны эзерлибез”	Актив сүз: чынаяк.	1.Уен ситуациясе “Чэй табыны эзерлибез”. 2..Аудиоязманы тыңлау һәм кабатлау. 3.Сүзле уен “Тыңла, күрсәт, кабатла”. 4. Сүзле уен “Төсле чынаяк”. 5. Уен ситуациясе “Курчак Алиягә чэй

Январь				табыны эзерлэргэ булыш”.
	3	“Алсунын туган көнө”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Алуны сыйлайбыз”. 2. Жыр: “Ак калач”
	4	“Төсле чынаяклар”	Актив сүз: зэңгэр.	1. Сүзле уен “Зэңгэр чынаяк”. 2. Сүзле уен “Төсле чынаяк”. 3. Сюжетлы –рольле уен “Савыт – саба кибете” 4. Дэфтэрдэ эш. 10 нчы бирем “Найди чайную пару”. Эшчэнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	5	“Чисталыкта-матурлык”		Мультфильм “Чисталыкта - матурлык”.
	6	“Цветная сказка”	Кабатлау	1. Уку: “Цветная сказка”
	7	“Туган көнгө яна киемнэр”	Актив сүз: күлмэк.	1. Уен ситуациясе “Яңа күлмэк”. 2. Сүзле уен “Төсле күлмэклэр”. 3. Уен “Ватык телефон”. 4. Дидактик уен “Нэрсэ юк?” Эшчэнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	8	“Курчакны киендер”	Актив сүз: чалбар.	1. Уен ситуациясе “Яңа чалбар”. 2. Сүзле уен “Төсле чалбарлар”. 3. Уен “Ватык телефон”. 4. Дидактик уен “Курчакны киендер”. 5. Дэфтэрдэ эш. 11 нче бирем “Раскрась одежду”.
	9	“Урамга жыенабыз”	Кабатлау	1. Урамга чыгу вакытында балаларны киендерергэ ярдэм итү
	Февраль	1	“Без киенэбез”	
2		“Киенергэ ярдэм ит”	Актив сүз: ки.	1. Уен ситуациясе “Курчакларны киендер”. 2. Аудиоюзманы тыңлау, күрсэтмэ кэгазь курчакларны киендерү. 3. Дидактик уен “Курчакны киендер”. 4. Дэфтэрдэ эш. 12 нче бирем “Предложи новый наряд”. Эшчэнлекне интерактив тактада да оештырырга була.

Февраль	3	“Кабул итү бүлмәсендә”	Кабатлау	1. Урамга чыгу вакытында балаларны киендерергә ярдәм итү
	4	“Алия йокларга жыена”	Актив сүзләр: сал, йокла.	1. Уен ситуациясе “Курчакларга булыш”. 2. Аудиоязманы тыңлау. 3. Дидактик уен “Курчакны чишендер”. 4. Уен ситуациясе “Курчакны йоклат”.
	5	“Шаян уенчыкар”		1. Мультфильм “Шаян уенчыктар”. 2. Сюжетлы-рольле уен “Киемнәр кибете”.
	6	“Йокы бүлмәсендә”	Кабатлау	1. Балаларны йокы вакытына әзерләү.
	7	“Хәерле көн”.	Актив сүзләр: бит, кул, хәерле көн.	1. Уен ситуациясе “Хәерле көн телә”. 2. Уен ситуациясе “Курчак юына”. 3. Аудиоязманы тыңлау. 4. Аудиоязманы тыңлау, күрсәтү, кабатлау. 5. Аудиоязманы тыңлау, күрсәтү, кабатлау. 6. Аудиоязманы тыңлау, күрсәтү, кабатлау. 7. Үстерелешле диалог “Иптәшеңне юынырга чакыр”. 8. Аудиоязмадан жыр тыңлау, кушылып жырлау. 9. Дәфтәрдә эш. 13 нче бирем “Кто что делает”. Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	8	“Курчак белән уйныйбыз”		Һәр балада курчаклар, уенчыктар. Балалар тәрбияченең биремен кабатлап әйтәләр, үтиләр. 1. Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау. 2. Дидактик уен “Курчакны юындыр”. 3. Дидактик уен “Курчакны киендер”. 4. Дидактик уен “Курчакны ашат”. 5. Дидактик уен “Курчакны йоклат”. 6. Аудиоязма “Бишек жыры”. Балалар курчакларны тирбәтеп йоклаталар. 7. Дәфтәрдә эш. 14 нче бирем “Командир”.

	9	“Уйныйбыз, уйныйбыз-уйнап бер дә туймыйбыз”	Кабатлау	1. Курчакны киендерү, ашату, юындыру, йоклату.
	10	“Ни өчен киёмнәр югалган”		Мультфильм “Ни өчен киёмнәр югалган?”
	11	Өстэл театры “Өч аю”	Актив сүзләр: өстэл, урындык, карават.	1.Өстэл театры “Өч аю”. Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була. Әкият барышында яңа сүзләр балалар белән кабатлана. 2.Дидактик уен “Нәрсә юк”. 3.Сүзле уен “Ватык телефон”. 4.Уен ситуациясе “Аюларга карават, өстэл, урындык бир”.
	12	“Өч аю” әкиятте	Кабатлау	1.Уку: “Три медведя”
Март	1	“Жиһазлар кибете”		1.Сюжетлы-рольле уен “Жиһазлар кибете”. 2.Дәфтәрдә эш. 15 нче бирем “Предложи медведям мебель”. Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	2	“Маша һәм өч аю”		Мультфильм “Маша һәм өч аю”.
	3	“Әкият сөйлә”	Кабатлау	1. Балаларны әкият турында сөйләшү
	4	“Уенчыклар иле”нә сәяхәт.		1.Сюжетлы-рольле уен “Уенчыклар кибете”. 2. Сүзле уен “Кибеткә бардык, бүлэк алдык”. 3. Жырлы-биюле уен “Карусель”
	5	“Курчакның туган көне”		1.Уен ситуациясе “Алиягә уенчык бүлэк ит”. 2. Уен ситуациясе “Нәрсә кирәк, сорап ал”. 3. Жырлы-биюле уен “Ак ипи”. 4.Дәфтәрдә эш. 16 нчы бирем “Подарки к дню рождения Акбай”.
	6			
	7	“Туган көн”		Мультфильм “Туган көн”.
	8	“Уйнарга яратабыз”	Актив сүз: яратам.	1.Уен ситуациясе “Уйнарга яратабыз”. 2.Аудиоязманы тыңлау.

Март				3.Аудиоязманы тыңлау, кабатлау. 4.Сүзле уен “Тыңла, күрсэт, кабатла”. 5.Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау
	9	“Кибеттэ”	Кабатлау	1.Эчтәлекле уен: “Кибеттэ”
	10	“Син нәрсә яратасың?”		1.Ситуатив күнегү “Син нәрсә яратасың?” 2.Сүзле уен “Яраткан уенчыгыңны әйт, ал”. 3.Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау 4.Дәфтәрдә эш. 17 нче бирем “Я люблю”.
	11	“Кем, нәрсә ярата?”		Мультфильм “Кем, нәрсә ярата?”
	12	“Яраткан уенчыгым”	Кабатлау	1. Үз уенчыгың турында сөйләү Эшчәнлекне сорау алу яки диалог формасында оештырырга була
Апрель	1	“Уйный уйный үсәбез”	Актив сүз: бар. Сөйләм үрнәге: нәрсә бар?	1. Сүзле уен “Нәрсә бар?” 2. Сүзле уен “Нәрсә юк?” 3. Сүзле уен “Нәрсә бар?” 4.Дидактик уен “Өстәлдә нәрсә бар?” 5.Жырлы-биюле уен “Карусель”.
	2	“Нәрсә бар?”		1.Сүзле уен “Нәрсә бар?” 2.Уен ситуациясе “Кайда, нәрсә бар?” 3.Жырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?” 4.Дәфтәрдә эш. 18 нче бирем “Разложи по порядку”.
	3	“Жырларга яратабыз”	Кабатлау	Тәрбиче теләге буенча программага кертелгән жыр сайлана.
Апрель	4	“Бар, юк”.		1.Дидактик уен “Серле янчык”. 2.Сүзле уен “Кем бар, кем юк?” Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була. 3.Жырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?” 4.Дәфтәрдә эш. 19 нчы бирем “Что лишнее”.
	5	“Сабантуйга әзерләнәбез”		1.Сюжетлы-рольле уен “Кибет”. 2.Уен ситуациясе “Сабантуйга бүләк жыябыз”. 3.Аудиоязманы тыңлау, кушылып жырлау.

	6	“Бүлэк эзерлибез”	Кабатлау	1.Сөлге, түбэтэй, кульяулык һәм альяпкычларны татар халык орнаменты белән бизәү.
	7	“Күңелле Сабантуй уеннары”		Аудио (63 нче кисәк) “Сабантуй” жыры. Балалар “Сабантуй” жырын жырлап майданда бэйрәмне башлылар. Уеннары тәрбияче оештыра һәм командаларын татарча бирә: “Йөгөр”, “Сикер”, “Уйна”, “Жырла”, “Бие”. 1. “Капчык киеп сикерү”. 2. “Агач кашыкка йомырка салып йөгөрү”. 3. “Ат чабышы”. 4. “Чүлмәк вату”. 5. Күмәк бию.
	8	Сабантуй бэйрәме.		1.Мультфильм “Сабантуй бэйрәме”.
	9	“Без уйныйбыз”	Кабатлау	1. Балалар теләге буенча уеннар алына
Май	1-8	Барлык үткән темалар буенчы йомгаклау дәресләре		

Мәктәпкә эзерлек төркеме

«Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар»

Проекты буенча комплекслы-тематик план

Атнага 30 минутлык 2 белем бирү эшчәнлек оештырыла, 1уен эшчәнлеге режим мизгелләрдә.

Вакыты	№ п/п	Тема	Актив (сөйләм үрнәге) сүзләр	Эш төрләре
	1	“Әйдәгез, танышабыз”.	Актив сүз: син кем?	1.Уен ситуациясе: “Әйдәгез, танышабыз”. 2.Уен ситуациясе “Мияу кунакта”. 3.Сүзле уен “Син кем?” 4.Аудиоязма тыңлау. 5.Диалог: “Син кем?” Аудиоязма үрнәгендә бала белән бала диалогы.

Сентябрь	2	“Хэерле көн”.	Актив сүз: хэерле көн.	1. Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу бездә кунакта”. 2. Уен ситуациясе “Хэерле көн”. 3. Сүзле уен “Хэерле көн”. 4. Устерешле диалог “Телефоннан сөйләшәбез”. 5. Аудиоязма тыңлау, жырлау. 6. Дәфтәрдә эш 1 нче бирем “Вежливые слова”.
	3	“Ягымлы сүзләр”		2. Уен ситуациясе “Хэерле көн”. 3. Сүзле уен “Хэерле көн”.
	4	“Мияу адашкан”.		Мультфильм “Мияу адашкан”.
	5	“Син кем?”	Актив сүз: тычкан.	1. Уен ситуациясе: “Шалканны кемнәр тарткан?” 2. Сүзле уен “Ватык телефон” 3. Дидактик уен “Кем юк?” 4. Сүзле уен “Син кем?” 5. Уен ситуациясе «Без шалкан утыртабыз». 6. Сүзле уен “Жырлап әйт”. 7. Дәфтәрдә эш 2 нче бирем “Сказка “Репка”
	6	“Без әкият яратабыз”	Кабатлау	1. Уку: “Шалкан” әкиятен уку. Эчтәлеге буенча сөйләшү.
Сентябрь	7	“Шалкан” әкиятен сәхнәләштәрү	Актив сүз: бу кем?	1. Сүзле уен “Бу кем?” 2. Дидактик уен “Бу кем?” 3. Аудиоязма тыңлау. 4. “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү. 5. Дәфтәрдә эш 3 нче бирем “Это кто?”
	8	“Аю баласы дөнья белән таныша”		Мультфильм “Аю баласы дөнья белән таныша”
	9	“Без театр уйныйбыз”	Кабатлау	1. “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.
	10	“Бу нәрсә?”	Актив сүз: бу нәрсә?	1. Уен ситуациясе “Мияу уенчыклары”. 2. Дидактик уен “Исемен әйтсән, бирәм”. 3. Сюжетлы рольле уен “Уенчыклар кибете”. 4. Жырлы-сүзле күнегү. 5. Дәфтәрдә эш 4 нче бирем “В

				магазине”
	11	“Кем нишли?”	Актив сүзләр: нишли? йоклый, утыра.	1. Уен ситуациясе “Уенчыклар йоклый”. 2. Сүзле уен “Кайтаваз” – “Эхо”. 3. Сүзле уен “Сора – жавап бир”. 4. Дидактик уен “Кем нишли?” 5. Уен ситуациясе: “Уенчыкларны йокыдан уят, утырт”. 6. Аудиоязма.
	12	“Без уңганнар, без булганнар”	Кабатлау	1. Балаларны уенчыкларын тәртипкә китергә, үз урыннарына куярга өйрәтү һәм ситуацияне сөйләмгә кергү.
Октябрь	1	“Батыр Мияу белән куркак Куянкай”.		Мультфильм. “Батыр Мияу белән куркак Куянкай”
	2	“Дусларны сыйлыйбыз”.	Актив сүзләр: ашый, эчә.	1. Сүзле уен “Акбайны сыйлыйбыз”. 2. Сүзле уен “Мияуны сыйлыйбыз”. 3. Уен ситуациясе “Иптәшеңне сыйла”. 4. Дәфтәрдә эш. 5 нче бирем “Кто что делает?” Эшчәнлекне интерактив тактада дәштерергә була. 5. Аудиоязма.
	3	“Биккуркак белән Бикбатыр”	Кабатлау	1. Уку: “Бояка и Небаяка”
Октябрь	4	“Нишлисең?”	Актив сүзләр: нишлисең? эчәм, ашыйм.	1. Уен ситуациясе “Нишлисең?” 2. Сүзле уен “Кайтаваз”. 3. Уен ситуациясе “Без сыйланабыз”. 4. Аудиоязма. 5. Устерешле диалог “Телефоннан сөйләшү”.
	5	“Тату гаилә”		Мультфильм “Тату гаилә”.
	6	“Уйный-уйный өйрәнәбез”		1. Сүзле уен “Кайтаваз”. 2. Уен ситуациясе “Без сыйланабыз”. 3. Устерешле диалог “Телефоннан сөйләшү”.
	7	“Әйдәгез, уйныйбыз”	Актив сүз: уйный,	1. Уен ситуациясе “Мин уйныйм”. 2. Уен ситуациясе “Бергәләп

		”.	уйныйм.	уйныйбыз”. 3.Ситуатив күнегү “Уйный-уйныйм”. 4.Аудиоязма тыңлау. 5.Үстерешле диалог телефоннан сөйлөшү “Нишлисең?”
	8	“Кунак килде”.	Актив сүз: утырам.	1.Уен ситуациясе “Әби кунакка килә”. 2.Ситуатив күнегү “Әби утыра” . 3.Уен ситуациясе “Әбине сыйла”. 4.Уен ситуациясе “Чакыр-сыйла”.
	9	“Мин кунакта”		1.Уен ситуациясе: “Мин кунакта сыйланам”
	10	“Юмарт аю”.		Мультфильм “Юмарт аю”.
	11	“Кафега барабыз”.	Актив сүзләр: барам, кая барасың?	1.Уен ситуациясе “Кафега барабыз”. 2. Сүзле күнегү “Кая барасың?”. 3. Ситуатив күнегү. 4. Үстерешле диалог. 5. Уен ситуациясе “Шар сорап ал”. 6. Уен ситуациясе: “Сиңа нәрсә кирәк?”
	12	“Ашханәд ә”	Кабатлау	3. Ситуатив күнегү. 4. Үстерешле диалог.
Ноябрь	1	“Без кафеда”.	Актив сүзләр: син нишлисең	1.Ситуатив күнегү. 2.Аудиоязма тыңлау “Телефоннан сөйлөшү”. 3.Дәфтәрдә эш. 6 нчы бирем “Что ты делаешь?” Эшчәнлекне интерактив тактада да оештырырга була.
	2			Мультфильм
	3	“Дустыңны сыйла”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе: “Сиңа нәрсә кирәк?” 2. Уен ситуациясе: “Дустыңны сыйла”
	4	“Күңелле уеннар”.	Актив сүзләр: сикер-сикерәм.	1.Уен ситуациясе “Бәйрәм”. 2.Уен ситуациясе “Туп белән уйныйбыз”. 2. Ситуатив күнегү. 3.Уен-эстафета “Кем тизрәк”. 4.Дәфтәрдә эш. 7 нче бирем “Раскрась картинки”.
	5	“Күңелле уеннар”.	Актив сүзләр: сикерә, йөгерә,	1.Ситуатив күнегү “Рәсем турында сөйлә”. 2.Сүзле уен “Кайтаваз” – “Әхо”.

Ноябрь			төлкө.	3.Дидактик уен “Нәрсә юк?” 4.Сүзлө уен “Ватык телефон”. 5.Аудиоязма тыңлау. 6.Сюжетлы рәсемнәр турында бала белән бала арасында диалог. 7.Үстерешле диалог. 8.Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.
	6	“Лиса-төлкө”	Кабатлау	1.Уку: “Глупый волк”
	7	“Күңелле уеннар”.		Мультфильм “Күңелле уеннар”.
	8	“Спорт бәйрәменә эзерләнәбез”.	Актив сүзләр: йөгөр-йөгөрәм.	1.Диалог “Син нишлисең? 2.Уен ситауциясе “Йөгөрәм”. 3.Уен-эстафета “Кем тизрәк”. 4.Ситуатив күнегү. 5.Дәфтәрдә эш. 8 нче бирем “Что ты делаешь?”
	9	“Уеннар эстафетасы”	Кабатлау	1.Хәрәкәтле уеннар уйнау.
	10	23.“Бәйрәмгә барабыз”.	Актив сүзләр: чәк-чәк, өчпочмак.	1.Уен ситауциясе “Билет сорап ал”. 2.Аудиоязма тыңлау. 3.Аудиоязма тыңлау. 4.Аудиоязмадан жыр тыңлау, жырлау.
	11	24. “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”		Мультфильм “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”.
	12	“Милли ашлар”	Кабатлау	1.Аудиоязма тыңлау. 2.Рәсем ясау: “Милли ашлар”
	1	“Казанда спорт бәйрәме”.	Актив сүз: яшь. Сөйләм үрнәге: сиңа ничә яшь?	1.Үстерешле диалог “Интервью бирү”. 2.Үстерешле уен “Сөйләшәбез”. 3.Уен ситауциясе “Зарядка ясыйбыз”. 4.Уен-эстафета “Кем тизрәк”. 5.Уен-эстафета “Кем тизрәк”. 6.Дәфтәрдә эш. 9 нчы бирем “Расскажи о себе” 7.Сюрприз моменты.

Декабрь	2	26. “Без циркта”.	Актив сүзлөр: бүре, керпе.	1. Уен ситуациясе “Циркка барабыз”. 2. Дидактик уен “Нәрсә юк?” 3. Уен ситуациясе “Үзең турында сөйлә”. 4. Ситуатив күнегү “Йоклаг”.
	3	“Волк-бүре”	Кабатлау	1. Уку: “Волк-бүре”
	4	“Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”.		Мультфильм “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”.
	5	“Безнең дуслар”.	Актив сүзлөр: тавык, этәч.	1. Уен ситуациясе “Бу нәрсә?” 2. Сүзле уен “Ватык телефон”. 4. Ситуатив күнегү. 5. Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.
	6	“Әйдәгез биибез”	Кабатлау	1. Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.
	7	“Үрдәк дусларын тапты”	Актив сүз: үрдәк.	1. Уен ситуациясе “Кунак килә”. 2. Сүзле уен “Ватык телефон”. Балаларга “зур үрдәк”, “матур үрдәк” сүзтезмәләре әйтелә. 3. Уен ситуациясе “Дусларны сыйлыйбыз”. 4. Ситуатив күнегү “Макта”. 5. Дәфтәрдә эш. 10 нчы бирем “”.
	8	«Циркта».		Мультфильм «Циркта».
	9	“Авылда”	Кабатлау	1. Сүзле уен “Ватык телефон”. 2. Уен ситуациясе: “Авылда кунакта”
Декабрь	10	“Акбай чана шуа”.	Актив сүзлөр: чана, шуа.	1. Уен ситуациясе “Тауда”. 2. Аудиоязма тыңлау. 3. Сүзле уен “Нишли?” 4. Үстерешле диалог “Бу нәрсә? Нишли?” 5. Аудиоязмадан жыр тыңлау, жырлау “Чана шуа”. 6. Дәфтәрдә эш. 11 нче бирем “На горке”.
	11	“Чана шуам”.	Актив сүз: шуам.	1. Уен ситуациясе “Нишлисең?” 2. Аудиоязма тыңлау. 3. Уен ситуациясе “Шуа – шуам”. 4. Үстерешле диалог “Син нишлисең?”

				5. Дәфтәрдә эш. 12 нче бирем “Что я делаешь?”. (пиктограммалар белән)
	12	“Тауда”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Шуа – шуам”. 2. Уен ситуациясе “Тауда”.
Январь	1	33. “Шаян кошлар”		Мультфильм “Шаян кошлар”.
	2	34. “Әйдә, бие!”	Актив сүзләр: бие, бии. Сөйләм үрнәге: әйдә.	1. Уен ситуациясе “Бие”. 2. Татар халык уены “Түбәтәй”. 3. Ситуатив күнегү “Нишли?” 4. Ирекле бию “Без биибез”.
	3	“Биергә яратабыз”	Кабатлау	1. Ирекле бию “Без биибез”.
	4	“Без биибез”	Актив сүз: биим.	1. Уен ситуациясе “Без биибез” 2. Уен “Нишли, бел?!” 3. Дәфтәрдә эш. 13 нче бирем. “Кем нишли?” Пиктограммалар яисә сюжетлы рәсемнәр белән.
	5	“Урманда зур концерт”.		Мультфильм “Урманда зур концерт”.
	6.	“Күңелле уен”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Без биибез” 2. Уен: “Ул нишли?”
Январь	7	“Мияуның бүлмәсен бизибез”	Актив сүзләр: ак, кара.	1. Уен ситуациясе “Төсле шарлар сайла”. 2. Дидактик уен: “Нинди шар юк?” 3. Сүзле уен “Нинди шар яратам”. 4. Уен ситуациясе “Шар бир әле”. 5. Уен “Ничә шар?” Балалар шарларны (1-10 кадәр) санылар. 6. Уен ситуациясе “Бүлмәне бизибез”. 7. Сүзле-хәрәкәтле уен “Әгәр сиңа ошый икән, шулай ит”. 8. Аудиоязма тыңлау. 9. Дәфтәрдә эш. 14 нче бирем “Шары ко дню рождения”.
	8	“Туган көнгә бүләк әзерлибез”.	Актив сүзләр: жырла, жырлыйм	1. Үстерешле диалог “Кибет”. 2. Үстерешле уен “Уенчыгың турында сөйлә”. 3. Уен “Жырлыйм”. 4. Аудиоязма тыңлау, жырлау.
	9	“Акбай		Мультфильм “Акбай туган көнгә

		туган көнгә барырга эзерләнә.		барырга эзерләнә.
Февраль	1	“Мияуның туган көне”.	Сөйләм үрнәге: жырлыйбыз, зур рәхмәт.	1. Уен ситуациясе “Мияуда кунакта”. 2. Аудиоязмага кушылып жырлау. 3. Устерешле диалог “Минем бүләгем”. 4. Дәфтәрдә эш. 15 нче бирем “День рождения”.
	2	“Туган көн табынында”	Актив сүз: зур рәхмәт.	1. Уен ситуациясе “Табышмакларга жавап тап”. 2. Уен ситуациясе “Туган көн табынында”. 3. Устерешле диалог “Сыйланабыз”. 4. Аудиоязма тыңлау, жырлау. 5. Күмәк бию.
	3	“Алсуның туган көне”	Кабатлау	1. Аудиоязмага кушылып жырлау. “Туган көн” 2. Алсуга бүләк: “Рәсем ясау”
	4	“Мияуның туган көне”.		Мультфильм “Мияуның туган көне”.
	5	“Күңелле сәяхәт”.	Актив сүзләр: китап укый.	1. Уен ситуациясе “Сәяхәткә эзерләнәбез”. 2. Аудиоязма тыңлау. 3. Сүзле уен “Нишли?” 4. Дәфтәрдә эш. 16 нчы бирем “Волшебная школа”
	6	“Без укыйбыз”	Ныгыту	1. Фигыльләрне кабатлау 2. Дидактик уен “Ул нишли?”
	7	“Күңелле сәяхәт”.	Актив сүз: рәсем ясым. Сөйләм үрнәге: мәктәп	1. Уен ситуациясе “Тылсымлы хат”. 2. Сүзле уен “Мин рәсем ясым”. 3. Сүзле уен “Ватык телефон”. Уен “рәсем ясым” сүзтезмәсе кулланып үткәрелә. 4. Рәсем ясау “Мияуга бүләк”. 5. Устерешле диалог “Тылсымчыга шалтыратабыз”. 6. Дәфтәрдә эш. 17 нче бирем “Я рисую”
Февраль	8	“Урман китапханә		Мультфильм “Урман китапханәсендә”.

		сендэ”		
	9	“Урманга саяхэт”	Ныгыту	1.Рәсем ясау: “Урманга саяхэт” 2. Рәсемен турында сөйлә.
Март	1	“Күңелле саяхэт”.	Актив сүз: укыйм. Сөйләм үрнәге: кем укый.	1.Уен ситуациясе “Мәктәпкә барам”. 2.Сүзле уен “Кем укый?” 3.Дәфтәрдә эш. 18 нче бирем “Выполни задание”.
	2	“Күңелле саяхэт”		1.Уен “Командир”. 2.Аудиоязма тыңлау. 3.Үстерешле уен “Рәсемен турында сөйлә”. 4.Уен ситуациясе “Мәктәптә”. 5.Уен ситуациясе “Портфельне тутыр”.
	3	“Без инде хәзер зурлар”	Кабатлау	1. Уен ситуациясе “Мәктәпкә барам”. 2. Пиктограммалар белән уен
	4			Мультфильм.
	5	“Мәктәптә”.	Сөйләм үрнәге: бик тәмле	1.Сүзле уен “Портфельдә нәрсә бар?” 2.Уен ситуациясе “Ашханәсендә”. 3. Күңел ачу, жырлау, бию, уеннар.
	6.	“Мәктәпкә ә жыенабыз”	Кабатлау	1.Уен ситуациясе: “Мәктәпкә жыенабыз”
	7	“Уку бүлмәсе”.	Актив сүз: дәфтәр.	1.Үстерешле диалог “Уку бүлмәсе белән танышабыз”. 2.Үстерешле диалог “Нәрсә, нинди, ничә?” 3.Сүзле уен “Нәрсә кирәк?” 4.Дәфтәрдә эш. 19 нчы бирем “Что в портфеле”
Март	8	“Урман мәктәбендә”.		Мультфильм. “Урман мәктәбендә”.
	9	“Портфельдә ниләр бар?”	Кабатлау	1.Уен ситауциясе: “Портфельдә ниләр бар?”
	1	Өстәл театры “Теремкәй		Өстәл театры “Теремкәй” әкиятә.

		”.		
Апрель	2	“Теремкэй” экиятен сэхнэлэшт ерү		“Теремкэй” экиятен сэхнэлэшт ерү.
	3	“Экияттэ кунакта”	Кабатлау	1. Уку: “Старик, Медведь и Лиса”
	4	“Теремкэй		Мультфильм “Теремкэй”.
	5	Өстэл театры “Кем нэрсэ ярата?”		Өстэл театры “Кем нэрсэ ярата?”
	6	“Экияттэ кунакта”	Ныгыту	1. Уку: “Кем нэрсэ ярата”
	7	“Кем нэрсэ ярата?” экиятен сэхнэлэшт ерү		“Кем нэрсэ ярата?” экиятен сэхнэлэшт ерү.
	8	“Кем, нэрсэ ярата?”		Мультфильм “Кем, нэрсэ ярата?”
	9	“Шүрэле”		1. Уку: “Шүрэле” 2. Жырлы- биюле уен “Шүрэле”
Апрель	10	“Белем иленэ сяхэт”.	Алдагы үткэн темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.	Зур матур китап. Һәр битендә темалар буенча сюжетлы һәм аерым рәсемнәр. 1. Үстерешле уен “Бу кем? Нэрсэ? Нинди? Нишли?” 2. Уен ситуациясе Үстерешле диалог: “Әйдәгез танышабыз” 3. Уен “Компот, салат ясыйбыз” 4. Ситуатив күнегү “Уенчыклар качканнар” (“Нэрсэ юк?” яисә “Дөрөс урнаштыр”)
	11	“Могжизалар кыры”		1. Уен ситуациясе “Серле хат”.
	12	60. “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә		Бакчада чыгарылыш кичәсе. “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.

		юллар”		
Май	1-8	Алда өйрәнелгән темаларны кабатлау		

2.2. Этнокультура өлеше планы (ЭРС)

№	Эш төре
Уртанчылар төркеме	
сентябрь	<p>“Минем туган шәһәрәм” – әңгәмә, альбом карау</p> <p>“Бармак уены” «Пальчик, пальчик, где ты был?...» пер. Р. Ахметова</p> <p>“Ручеек” – х/уен</p> <p>“Минем яраткан бакчам” - урамда сәяхәт</p>
октябрь	<p>“Мин яши торган урам” – әңгәмә</p> <p>“Яфрак кайсы агачтан?” – урамда дидактик уен</p> <p>Әдәби әкиятләр «Бояка и Небояка», «Глупый зайчонок» А.Алиш пер. А.Бендецкого</p> <p>Тыңлау «Эпипә» в обработке Ю.Виноградова</p> <p>Музыкаль уен «Самолеты» муз. А.Монасыпова («Этюд»)</p>
ноябрь	<p>«Вежливые слова» (на татарском языке)-әңгәмә</p> <p>“Йомры икмәк” рус халык әкиятә – сәхнәләштерү</p> <p>Әдәби әкиятләр «Два лентяя» обр. С.Гильмутдиновой</p> <p>“Көн – төн” – х/уен</p>
декабрь	<p>“Транспортта үз –үзеңне тоту” – әңгәмә</p> <p>“Торна белән Төлке” татар халык әкиятә – уку (Р.Кожевникова тәржемәсе)</p> <p>“Күңелле карусель” рус халык көе – жырлы уен</p> <p>“Куян кызы” А.Алиш - мультфильм карау</p>
январь	<p>Казан турында хикәя, презентация карау</p> <p>А.Хасанов “Балалар бакчасында” – уку</p> <p>“Казлар аккошлар” рус халык уены - х/уен</p>
февраль	<p>“Маэмай”М.Жәлил – уку</p> <p>“Төсле яулыклар” татар халык көе - жырлы уен</p> <p>“Чәк – чәк ясау” – әвәләү</p> <p>“Бизәкне төзе” - дидактик уен (татар орнаменты)</p>
март	<p>“Котлыйбыз” Г.Зәйнәшева – уку</p> <p>“Әйдә, биибез” – бию (диск “Шома бас”)</p> <p>“Без уйнарга яратабыз” - күңел ачу кичәсе (Масленица, Нәүрүз)</p> <p>“Кем тавышы?” – х/уен</p>
апрель	<p>“Безнең гаилә” Г.Тукай – уку</p> <p>“Кызыклы шәкерт” - мультфильм карау балалар бакчаның мультстудиясе</p> <p>“Татарстанның хайваннар дөнъясы һәм үсемлекләре” - альбом карау</p> <p>“Әбәкләшү уены” – х/уен</p>
май	<p>“Винни Пух кунакка бара” - мультфильм карау</p> <p>“Парын тап” татар орнаментлары - дидактик уен</p> <p>“Әкиятләр илендә” – күңел ачу кичәсе</p> <p>“Карга кычкыра” – ятлау (З. Нигматова тәржемәсе)</p>

Зурлар төркеме	
сентябрь	“Татарстан күпмилләтле республика” – әңгәмә, рәсемнәр карау (презентация)
	“Без – спортчылар” - күнел ачу, спорт уеннары
	“Чукмар белән Тукмар” А.Алиш - мультфильм карау
	“ Дустым бар” - татар халык жыры (диск “Балалар бакчасында әдәп – әхлак тәрбиясе”)
октябрь	“Безнең күршеләр” – Башкортстан республикасы турында әңгәмә
	“Юрта” башкорт халык уены - х/уен
	“Башкорт келәмә” башкорт орнаментлары - рәсем ясау
	“Курай турында әкият”- башкорт халык әкиятә
ноябрь	“Рус халкының тормыш - көнкүреше” – әңгәмә, рәсемнәр карау, музейга сәяхәт
	“Кокошник бизәү” – аппликация (рус орнаменты)
	“Как у наших у ворот” - жырлау (рус халык жыры)
	“Бүре һәм куяннар” – х/уен
декабрь	“Татарстан сулыклары, аларны саклау” – әңгәмә, рәсемнәр карау
	“Почмак алыш “ татар халык уены - х/уен
	“Кыш Бабай” Ә.Кари – ятлау (Е.Муравьева тәржемәсе)
	“Яңа ел” – жырлау (диск “Жырлап – биеп уйныйбыз”)
январь	“Минем шәһәрәмдә истәлекле урыннар” – әңгәмә
	“Мажаралар дөнъясында” – викторина (Татарстан республикасы турында)
	“Иртә”, “Кич” Прокофьев – тыңлау
февраль	“Татар халкының күренекле шәхесләре” – күнел ачу кичәсе
	“Карак пәси” М.Жәлил – уку, жыр тыңлау
	“Чынаякны бизә” татар орнаментлары – ябыштыру
	“Чума үрдәк, чума каз” - жырлы-хәрәкәтле уен
март	“Чәчәкләр бәйләмә” – жырлы-хәрәкәтле уен
	“Без уйнарга яратабыз” - күнел ачу кичәсе (Масленица, Нәүрүз)
	“Әнием котлыйм сине” Р.Валеева – ятлау
	“Чудо-чудное, диво-дивное” – салфетка бизәү
апрель	“Татарстанның хайваннар һәм үсемлекләр дөнъясы” - презентация карау
	“Тукай яраткан шагыйребез” – әңгәмә, “Туган тел” жырын жырлау (диск “Балалар бакчасында әдәп – әхлак тәрбиясе”)
	“Су анасы” Г.Тукай - мультфильм карау (диск “Тылсымлы сәхифәләр”)
	“Өммегөлсем” татар халык жыры - жырлы бию (диск “Жырлап – биеп уйныйбыз”)
май	“Щеварни – Масленица” чуваш һәм рус халык бәйрәмнәре - әңгәмә, бәйрәм
	“Балыклар” - чуваш халык уены
	“ Иң матур тухия” чуваш орнаментлары
	“Сарпай” уен кыралы белән таныштыру (волынка)
Мәктәпкә әзерлек төркеме	
сентябрь	“Минем яраткан шәһәрәм” – әңгәмә, презентация карау
	“Милли киёмнәр бизәү” – рус, татар орнаментлары

	“Мин яши торган урам” – рәсем ясау
	“Күзбәйләү” – х/уен
октябрь	“Минем республикам Татарстан” – символика турында әңгәмә, гимн тынлау
	“Өч кыз” татар халык әкиятә - мультфильм карау
	“Самая красивая страна” Р.Валиева – уку
	“Төлке һәм тавыклар” – х/уен
ноябрь	“Дымковская лошадка” (по Богородской игрушке) – әвәләү
	“Койрыклар” рус халык әкиятә - мультфильм карау
	“Төрле һөнәр ияләр” – әңгәмә, рәсемнәр карау
	“Трепак” рус халык көе - тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)
декабрь	“Безнең күршеләр” – Башкортстан республикасы турында әңгәмә
	“Юрта” башкорт халык уены - х/уен
	Уен коралы - кубыз белән таныштыру. Башкорт халык көе «Гөлнәзира» - тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)
	Башкорт балы турында әңгәмә. “Аю бал кисмәге янында” – әвәләү.
январь	Удмурт халкының күренекле улы – Калашников М.Т. (корал ясаучы инструктор) – әңгәмә
	“Айшон бизәү” – удмурт орнаменты белән яулык бизәү
	“Как купец хотел солнце остановить” пересказ М. Булатова
	“Төрләвек” – х/уен
февраль	“Татар халкының күренекле шәхесләре” – күңел ачу кичәсе
	“Бишек жыры” М.Жәлил – уку, жыр тыңлау
	“Сөлге бизү” татар орнаментлары – ябыштыру
	“Шома бас” татар халык жыры - жырлы-хәрәкәтле уен (диск “Жырлап – биеп уйныйбыз”)
март	“Марийский заповедник “Большая Кокшага” - әңгәмә, презентация карау
	Милли альяпкыч – “Ончылсакыш” - мари халык орнаменты белән бизәү
	“Кандыра пунымаш” – мари халык бию көен тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)
	“Алтын капка “ – мари халык х/уены
апрель	“Без мордвалар” – әңгәмә, презентация карау
	“Нарядный нагрудник” - мордва халык орнаментын кулланып рәсем ясау
	“Ябалак” – мордва халык х/уены
	“Родной мой край” Н. Эркай – уку
май	“Чувашия республикасы” - әңгәмә, презентация карау
	“Сурпан, тухия бизәү” (чуваш хатын-кызларының баш киёмнәре) – аппликация
	“Инә, жип, төен” – чуваш халык х/уены
	Чуваш халык биюе – тыңлау (диск “Танцы народов Поволжья”)

3. Белем бирү һәм режим вакытында уен эшчәнлегә сеткасы

День недели	Непрерывная непосредственно образовательная деятельность	Игровая деятельность в режимные моменты
-------------	--	---

Понедельник	9.00-9.25.- Спец. гр. «Петушок» 9.40-10.10 – подг. гр. «Ягодка»	Старшая гр. «Колокольчик» Спец. гр. «Пчелка» Средняя гр. «Рыбка»
Вторник	9.00-10.10 – подг. гр. «Солнышко»	Средняя гр. «Радуга» Средняя гр. «Рыбка»
Среда	9.00-9.55- ст. гр. «Колокольчик» (по подгруппам) 10.10-10.35.- спец группа «Пчелка»	Подг. гр. «Ягодка» Средняя группа «Рыбка»
Четверг	9.00- 10.10 подг.гр. «Ягодка» (по подгруппам)	Подг. гр. «Солнышко» Средняя гр. «Радуга» Спец. гр. «Петушок»
Пятница	10.15- 10.45 – подг. гр. «Солнышко»	Старш. гр. «Колокольчик» Средняя гр. «Радуга»

3.1 Материал-техник база.

Уртанчылар төркеменең «Минем өем» укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материал

1. А4 форматынд а күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2. А3 форматынд а өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А5 форматынд а таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә

	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеге	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
өчен атрибутилар	Бармак уеннары өчен атрибутилар: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

**Зурлар төркеменең «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә

	«Төслэр» Палитра: зэңгэр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар» (1 - 10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зэңгэр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	3. Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 пәси, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.
4. Театр эшчәнлегә	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә

өчен атрибутлар.		
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	1.Өстэл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстэл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстэл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

Мәктәпкә эзерлек төркеменен

«Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар»

укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1. А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабый йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә

15x20 форматында гы Пиктограмма лар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчэ, уйный, сикерэ, йөгерэ, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этэч, тавык, үрдэк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибулар.	Битлеклар: төлке, курчак, туп, тавык, этэч, бүре, керпе, үрдэк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстэл театры атрибулары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

3.2. Методик ярдәмлекләр.

№ п/п	Автор	Методик ярдәмлек исемнәре	Саны
1	Ибрагимова З.Г.	“Шома бас. Танцуй веселей” методическое пособие – Казань . Халкыбыз мирасы. 2012 г.	2
2	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” учебно-методические комплекты для детей с 4-5 лет, по проекту “Минем өем”.- Казань: Хәтер, 4-5 лет.	1
3	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” по проекту “Минем өем” демонстрационный, раздаточный материал для детей с 4-5 лет.- Казань: Хәтер, 4-5 лет.	3
4	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” рабочая тетрадь для детей с 4-5 лет по проекту “Минем өем”. Казань: Хәтер, 4-5 лет.	24
5	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” учебно-методические комплекты для детей с 5-6 лет, по проекту “Уйный – уйный үсәбез”.- Казань: Хәтер, 2012.	2
6	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” рабочая тетрадь для детей с 5-6 лет, по проекту “Уйный – уйный үсәбез”.- Казань: Хәтер, 2012.	
7	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски демонстрационный, раздаточный материал для детей с 5-6 лет по проекту “Уйный – уйный үсәбез”.- Казань: Хәтер, 2012.	2
8	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” учебно-методические комплекты для детей с 6-7 лет, по проекту “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.- Казань: Хәтер, 2012.	1
9	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски” рабочая тетрадь для детей с 6 -7 лет. по проекту “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.- Казань: Хәтер, 2012.	64

10	Зарипова З.М.	“Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски демонстративный, раздаточный материал для детей с 6- 7 лет, по проекту “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”.т.- Казань: Хәтер, 2012.	2
11	Закирова К.В.	На поляне детства: хрестоматия для воспитателей дошкольных образовательных учреждений и родителей. – Казань: Редакционно- издательский центр, 2011.- 256с	2
12	Закирова К.В.	Балачак аланы: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-эниләр өчен хрестоматия.- Казан: РИЦ, 2011.- 560 б.	1
13	Аудио – сборник	Танцы народов Поволжья	3
14	Аудио – сборник	Шома бас. Бакча балалары өчен биюләр	3
15	Видео – приложение	“Уйный – уйный үсәбез” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски. Анимационные сюжеты	1
16	Видео – приложение	“Минем өем” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски. Анимационные сюжеты	1
17	Аудио – сборник	Аудио – китап ” Татар әкиятләре”	3
18	Диск №1	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2011г.	2
19	Диск №2	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2012г.	3
20	Диск №3	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2012г.	4
21	Диск №4	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2012г.	5
22	Диск №5	“Мои любимые мультфильмы”- Казан “Аксу” 2013г.	5
25	Аудио – приложение	Минем өем” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски.	1
26	Аудио – приложение	”Уйный – уйный үсәбез” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски.	1
27	Аудио – приложение	” Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” Татарча сөйләшәбез. Говорим по- татарски.	1
28	Аудио - приложение	Балалар бакчасында әдәп – әхлак тәрбиясе “Жырлар”	1

Дидактик уеннар: “Бу кем?”, “Бу нәрсә?”, “Әйе, юк”, “Кем юк?”, “Нәрсә юк?”, “Уйна!”, “Бир эле!”, “Ничә?”, “Нинди?” “Нәрсә кмрәк?”, “Нәрсә бар?”, “Нишли, нишлисең?”, “Бу өйдә кем яши?”, “Дәрес күрсәт!”, “Бармак уены”, “Кибеттә нәрсә бар?”, “Мәктәптә нәрсә бар?”, “Кафедә нәрсә бар?”, “Телефоннан сөйләшү”.

Жиһазлар: проектор, интерактив такта, компьютер, өстәлләр, урындыклар, уенчыклар

3.3. Диагностика.

Түбәндәге биремнәрне балаларның татар телен белү дәрәжәсен билгеләгәндә кулланырга мөмкин. Тикшерү һәр бала белән аерым үткәрелә, ул 5 – 10 минуттан артмаска тиеш. Ә йомгаклау дәресе булганда, тикшерүне барлык балалар белән бергә үткәргә мөмкин. Биремнәр уен формасында рус телендә аңлатыла. Балаларның жавабын тыңлаганда

тикшерүче елмаеп, кирәк булса, җавапны дәрәсләп, бала әйтә алмаган очракта, булышырга тиеш. Тикшерү нәтиҗәләрен түбәндәгечә таблицага төшерергә мөмкин. Нәтиҗәгә карап, тәрбияче, һәр бала белән эшләү өчен, бурычлар билгели.

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Балаларның исем, фамилиясе	Сүз байлыгы		Бәйләнешле сөйләм	
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана бөлү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләргә аңлап сөйләмдә куллану.
1.	Коля				
2.	Оля				
3.	.....				
Нәтиҗәләргә билгеләү					
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.	
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.	
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча җавап бирә.	

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

		Сүз байлыгы	Бәйләнешле сөйләм
--	--	-------------	-------------------

№	Балаларның исем, фамилиясе	“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”, “исәнмесез”, “сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)
1.	Коля					
2.	Оля					
3.	.....					
Нәтижеләрне билгеләү						
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр			Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр			Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр			Аңлый, русча җавап бирә.			

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үزلәштерү дәрәжәләрен билгеләү.

	Сүз байлыгы	Бәйләнешле сөйләм
--	-------------	-------------------

№	Балаларның исем, фамилиясе	“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?”, “әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгөр, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)
1.	Коля					
2.	Оля					
3.	.....					
4.	.....					
Нәтижеләрне билгеләү						
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр			Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр			Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр			Аңлый, русча жавап бирә.			

4.ФАЙДАЛАНЫЛГАН ӘДӘБИЯТ.

1. Зарипова З.М., Исаева Р.С., Кидрячева Р.Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү: программа, методик киңәшләр, диагностика. Казан: Беренче полиграфия компаниясе, 2013.
2. Тригориева И., Козлова Л., “Как мы работаем с родителями”. Журнал “Дошкольное

- воспитание” №9 1988 год.
3. Шаехова Р.К Региональная программа дошкольного образования. Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы. – РИЦ,2012.
  4. Ибрагимова З. “Шома бас” методик кулланмага аудио-язма. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен биюләр.Проект “АКСУ” студиясендә язылган. 2011 ел.
  5. Газимжанова Р.Г. Мәктәпкәчә балалар өчен жырлы – биюле уеннар аудиожыентыгы .”Без шатлык таратабыз,уйнарга яратабыз” диск №1,2,3,4. “АКСУ” студиясе 2007 ел.
  6. Луиза Батыр-Болгари Балалар өчен жырлар “Бииләр итек- читекләр.
  7. Музыкальный редактор Хадеева А., продюсер Сарваров Р. “Танцы народов Поволжья”. Для обучения детей дошкольного возраста. Компания «АКСУ» 2012г.
  8. Аудио-китап “Татар әкиятләре”. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен.
  9. Татар телендә мультфильмнар. Диск №1,2,3,4,5. “АКСУ компаниясе” 2012 ел.
  10. Закирова К.В. На поляне детства: хрестоматия для воспитателей дошкольных образовательных учреждений и родителей. - Казань : Редакционно-издательский центр, 2011.
  11. Резеда Валеева “Мы поедим к бабаушке” (стихи на татарском и русском языках).
  12. Зарипова З.М. Үстерелешле уеннар: методик кулланма /З.М.Зарипова, Р.С. Исаева. – Казан: Беренче полеграфия компаниясе, 2013.